

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Metaphysicam, id est, Scientiam de Ente incorporeo, seu
transnaturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

IV. Argumenta contraria soluuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95247](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95247)

primam habere necessario vicationem ita extensam, non prouenit ei ab aliquo accidenti superaddito, quod eam vicationem præuic postulet: haud aliter ac materiam primam necessario habere durationem extensam in ordine ad tale tempus, videlicet in ordine ad totam æternitatem à parte post, non oritur ab aliquo accidenti, quod materiam ita durare præuic exigat, sed in ipsam materiam, quæ suapte natura æterna, & incorruptibilis est, ea necessitas vnicè reuocari debet. Vtremque quemadmodum materia habet partes actu impenetratas, aliasque extra mutuum aliarum situm; siue, quod æquipollet, vicationem circumscriptiuam, quæ partes eius partibus loci coaptantur, non singulæ omnibus, sed singulæ singulis; ita animus rationalis, aut Angelus habet vicationem definitiuam, qua totus in toto spatia loci, ac totus in qualibet eius parte sit absque proportionem, siue coaptatione proximè insinuatà: at Angelus, aut animus habet vicationem definitiuam, quin præuic aliquid accidens eam exigat, aut producat, ut omnes fatentur: ergo etiam materia habere poterit vicationem circumscriptiuam, quam præuic quantitas non exposcat.

- 15 Quarta probatur nostra sententia contra eos, qui tenent, quantitatem suapte natura exigere, & inferre vnionem ordinatam partium materia: nam sicut gradus intentionis independenter ab aliquo accidenti præuic ordinatè vniri postulant: & sicut etiam natura, & substantia; materia, & forma essentialiter vniri postulant absque alicuius accidentis præuic exigentia; ita similiter in præsentia, &c. Tandem nostra sententia ex nostris principiis probatur: quantitas nihil aliud est, quàm extensio entitatiua plurium rerum: quæ videlicet inuicem distingui, aliæve extra alias entitatiuè esse possunt: at posse res aliquas distingui, & quod plus est, ipsum actu distingui ab iis non distinguitur.

CAPVT IV.

Argumenta contraria soluuntur.

- 16 Quantitas à re quanta distingui realiter, eique tanquam accidens absolutum superaddi tuentur Suarez vbi supra, & quos ibi memorat, quorum argumenta mihi soluenda sunt. Arguunt igitur primo auctoritate Aristotelis 7. metaphys. text. 8. ibi: *Longitudo, latitudo, ac profunditas quantitates quedam, sed non substantia: quantitas enim non est substantia, sed magis cui hæc primò insunt.* Arguunt secundo: quantitas molis non est idem cum sola materia prima: siquidem tamen materialis, & quantitatiua est forma equi, ac eius materia: vnde non est, cur potius identificetur quantitas cum materia, quàm cum forma equi. Rursus quantitas non identificatur cum sola forma: tum ob rationem nunc insinuatam: tum etiam, quia in homine est forma substantialis, quæ cum spiritualis sit, mole quanta esse nequit, & multò minus eam quantitatem per identitatem includere. Præterea quantitas non identificatur cum toto composito: cum enim compositum substantiale humanum animam rationalem quantitatis expertem includat, sanè quantitas cum illo composito, ac proinde cum nullo alio poterit identificari. Arguunt tertio: nulla substantia creata est, quæ se ab intrinseco per aliqua accidentia non perficiat, id est quæ accidentia sibi intrinseca non efficiat, ut inducenti constabit: igitur materia prima, quæ substantia proculdubio est, aliquam proprietatem in se

immanenter producit: at ea alia esse nequit, quàm quantitas: siquidem eius vbiatio ab intrinseco non est, cum materia nonnisi à sua forma, aut aliena moueatur: eius etiam duratio ab extrinseco est, alioqui si ab intrinseco esset, materia seipsam conseruaret, ac semetipsa prior natura esset. Arguunt quarto: lapis, v. g. nonnisi per grauitatem à se distinctam fortitur vicationem infernam, qua sit in centro: pari ergo ratione materia nonnisi per quantitatem à se distinctam, fortitur vicationem circumscriptiuam, qua partes eius impenetratæ sint.

Arguunt quintò ex mysterio Eucharistiæ: accidentia illa, quæ in hostia consecrata cernuntur, videlicet candor, grauitas, lenor, frigiditas, aliaque eiusmodi subiectum aliquod commune, cui insunt, sibi vendicant: at non substantiam panis, cum nihil huius post consecrationem superfit: ergo solam quantitatem panis: ac per consequens hæc à substantia distinguitur, & separatur. Maior suadetur: quia aliàs omnia illa accidentia sine subiecto essent. Rursus cum hostia alteratur de nouo per calorem, aut frigiditatem, quod sæpissimè accidit, toties aer ambiens frigidus, aut calidus crearet: quod tamen genus operandi supra vires cuiuscunque agentis naturalis est: vel certe, quod non minùs mirandum est, toties aer eiusmodi quantumuis calidus, aut frigidus ab hostia sibi approximata calefacienda, aut frige facienda abstergeret: iique effectus ad eius præsentiam producti soli Deo tribuerentur: at hoc quid aliud est, quàm miracula incastrum, & sine vrgenti necessitate multiplicare? quæ tamen in opposita sententia longè pauciora sunt: siquidem iuxta illam non omnia accidentia Eucharistica sine subiecto subsistunt, sed vnum duntaxat, cui reliqua insunt: & cum hostia consecrata extrinsecus alteratur, & frigore, aut calore afficitur, hæc qualitates non à solo Deo, sed ab agente etiam creato, non tamen creante, sed dependenter à quantitate generante producuntur. Tandem arguunt, & superius argumentum corroborant: cum Christus Dominus definit esse sub speciebus, & accidentibus panis, eiusmodi accidentia destruuntur: at non propterea id euenit, quia Deus ea supernaturaliter destruit: quis enim dicat, miraculum esse, quod hostia consecrata in stomacho Sacerdotis corrumpatur; & non magis miraculum, si Deus hostiam illam consecratam in stomacho Sacerdotis perpetuo conseruaret: igitur ea accidentia Eucharistica destruuntur naturaliter, videlicet ob exigentiam naturalem aliorum accidentium contrariorum superuenientium, quæ cum illis pugnant: cum ergo pugna naturalis duarum formarum esse nequeat, nisi propter aliquod commune subiectum, quod alia afficit, alia verò efficere conatur; reliquum est, ut accidentia Eucharistica subiectum aliquod commune, cui insunt, sibi vendicent: quod cum substantia panis esse nequeat, eius quantitas esse debet.

Hæc huius sententiæ argumenta, quibus sigillatim respondendum nobis est. Ad primum ab auctoritate desumptum respondeo: duplex est quantitas materia: prima, alia substantialis ab ipsa materia realiter indistincta, alia accidentaria; videlicet eius longitudo, latitudo, ac profunditas, siue, quod perinde est, ea vbiatio circumscriptiua, quæ in longum, latum, & profundum extenditur: priorem quantitatem à materia distingui nequaquam asserit Aristoteles: posteriorem verò solam à materia distinctam esse statuit, ut ex verborum contextu liquet. Ad secundum argumentum respondeo, eo tantum concludi, nec materiam esse quantam per formam, nec hanc per materiam: hoc autem verissimum esse concedo: non tamen

tamen eo, quod materia, & forma sit quanta per accidens aliquod absolutum ab utraque realiter distinctum; sed potius eo, quod alterutra per seipsam substantialiter quanta sit. Quocirca quantitas molis non una, sed multiplex est: alia, quae in materia: alia, quae in forma: alia vero, quae in accidentibus vel suapte natura, vel munere unionis cum subiecto extenso inuicem impenetrabilibus sita sit. Ad tertium argumentum respondeo, materiam primam in primis efficere posse durationem suam, & per eam intrinsecè se complere: hinc autem duntaxat infertur, materiam inadæquatè tantum se conseruare inadæquatione se tenente non ex parte causæ, sed ex parte effectus: quod genus causalitatis non repugnare lib. 5. Physicæ tract. 4. cap. 2. statuimus. Dicitur etiam potest, materiam primam esse causam inadæquatam suæ vibrationis: cum enim forma lapidis, eius materia in centrum rapit, eamque in infimum locum deprimit; cur ipsa materia quantumvis ad illam vibrationem, vel ad aliam quamvis indifferens sit, atque adeo à forma determinari indigeat, cum forma tamen efficienter ad hanc vibrationem præ alia non concurrat: haud aliter ac intellectum determinatum specie cum ea efficere intellectionem; & habitum à libero arbitrio determinatum, cum eo etiam efficienter concurrere communiùs Philosophi tuerentur. Ad quartum argumentum respondeo, grauitatem, ac leuitatem à re graui, & leui minime distinguendum: idque in Physica lib. 8. tract. 1. cap. 7. satis à me probatum esse.

19 Ad quintum argumentum respondeo, miracula quidem multiplicari in Eucharistiæ mysterio, ubi semel quantitas panis ab eo non distinguatur: at non sine vrgenti necessitate, vt ex argumentis, quæ confecta sunt cap. præcedenti, liquido constat. Ad sextum argumentum respondeo, destrui quidem naturaliter accidentia Eucharistica in stomacho Sacerdotis, non tamen ob exigentiam caloris interni, aliorumque accidentium contrariorum: quemadmodum enim si Deus produceret gratiam in eodem loco cum voluntate peccatoris absque vlla vnione physica, cum non iustificaret, nec peccati labem ab eo auerteret; ita similiter in præsentī accidentia à stomacho producta in eodem loco existunt, quo species sacramentales harum corruptionem exigere, aut postulare nequibunt: naturaliter ergo corrumpuntur à Deo accidentia Eucharistica per solam cessationem maximi illius miraculi, quo antea absque subiecto conseruabantur: quod autem non destruantur, nisi cum accidentia contraria denuo producuntur, non arguit ad horum exigentiam respicere, sed potius ad tanti mysterij occultationem attendere: vt videlicet meritum nostrum augeatur, & quantum sensus nostri deficiunt, alterum tantum fides nostra inualecat.

20 Hic disputari posset, an qualitates in materia, vel potius in quantitate recipiantur; & rursus, an quantitas non minùs materiæ quàm formæ substantiali ei vnita debita ex æquo in utraque, an verò in sola materia recipiatur? Cæterum hæc quæstiones cum distinctionem quantitatis à materia nuper reiectam supponant, & in nostris principiis locum non habeant, omittendas potius eas esse, quàm cum præiudicio aliarum quæstionum tractandas arbitror.

CAPUT V.

Explicantur species quadam quantitatis.

Quantitas, alia est continua, alia discreta: continua quintuplex est videlicet linea, superficies, corpus, locus, motus, & tempus: discreta est duplex, nimirum numerus, & oratio. Quantitatis continuæ quatuor primæ species, sunt permanentes: duplex autem, quæ sequitur, est successiua: quantitatis discretæ prior species est permanens, & posterior fluxa, & successioni obnoxia. Esse autem quantitatem continuam, est eius partes copulari ad aliquem terminum communem; discretam vero, eas eiusmodi termino communi destrui, ac potius separatas esse: subtiliter enim & verè Beatus Damascenus capite tertio Dialect. *Numerus quinque, & quinque non habent communem terminum copulantes ipsos: si enim des aliquid intermedium, quinque, & quinque, sunt undecim, & non decem.* Rursus quantitatem aliquam esse permanentem, est eius partes simul esse; successiuam vero, illas se inuicem excipere, aliisque aduenientibus, alias illico abire.

Porro linea est longitudo latitudinis expertis: superficies, longitudo, ac latitudo profunditatis nescia: corpus longitudo, latitudo; ac profunditas. Vel aliter: linea est magnitudo ad vnum, siue vnus dimensionis: superficies magnitudo ad duo, siue duplicis dimensionis: corpus magnitudo ad tria, siue trinæ dimensionis. Vel aliter: magnitudo diuisibilis, & extensa à puncto ad punctum est linea: diuisibilis autem à linea ad lineam est superficies: diuisibilis vero à superficie ad superficiem est corpus. Vel denique, si singas punctum fluere, eius vestigium erit linea; si lineam, hæc superficiem fluxu suo describit, sin autem superficiem ipsam, vestigium ab ea relictum erit corpus. Ita Aristoteles in Logica capite de quantis, & 5. metaphys. capite decimotertio, & 1. de anima capite quarto, & ante eum Plato, & post vtrumque cæteri hactenus philosophi punctum autem quaquaversus indiuisibile, & inextensum haud est quantitas, tametsi ad eam reducatur, propterea quod eius partes sit interiecta, illasque mira quadam variegatione distinguat, vt ostensum in Physica: ubi etiam, quo pacto sit communis terminus, in quo vniantur partes lineæ: necnon, quatenus hæc vniant partes superficiei; & hæc corporis: quod enim immediate, plerisque infedit; esto probabilius, quod tantum mediatè.

23 Circa corpus dubitari solet, num illud solum sit directè in prædicamento quantitatis, an verò linea quoque & superficies? Sotus & alij has ab eo directè excludunt, nec, nisi ad illud quodammodo reduci permittant: quoniam in prædicamento esse nequit, nisi quod est in suo genere completum, vt patet ex eo Hemistichio *finita, realia, tota*: linea autem, & superficies in genere quantitatis sunt entia incompleta: quando namque essentia quantitatis posita est in extensione entitativa, aut diuisibilitate partium, id erit completa, ac perfecta quantitas, quod fuerit perfectè, & completè partibile: eiusmodi autem est solum corpus, quippe extensum, ac partibile versus longum, latum, & profundum; secus verò linea, & superficies, quarum neutra partes extra partes habet quaquaversus, sed altera versus longum, & altera versus longum, latumque duntaxat. Rursus: sicut punctum suapte natura destinatur ad vnientdas lineæ partes, ita etiam linea ad complendam, integrandam